

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р РУМЯНА БОЖИНОВА

Институт за изследване на населението и човека - БАН

Становището е част от процедурата на конкурса за доцент обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ. бр. 42 от 12.05.2020 г. по професионално направление 3.2. Психология (Социална психология - Психология на семейните отношения)

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участниците в конкурса.

В горепосоченият конкурс участва един кандидат – гл. асистент **Наташа Вирмозелова Ангелова**. Тя е получила образователната и научна степен „доктор“ през 2011г. с дисертационен труд на тема „Социални потребности и когнитивни диспозиции детерминанти на копинг стратегии”, защитена в ЮЗУ „Неофит Рилски“ Благоевград.

Наташа Ангелова заема длъжността главен асистент в ЮЗУ ”Неофит Рилски“ от 2011 година по научна специалност Обща психология. Преподавателската ангажираност на кандидата е свързана с 8 лекционни курса (Психология на семейните отн., когнитивна психология, псих. на конфликтите, на управлението, консуртиране в детска възраст, психотерапия, обща психология, психология) част от които тя води включително на английски език. Ангелова осъществява също ръководство на дипломанти от бакалавърска и магистърска програма, осъществява научна редакция и рецензиране. Професионалната ѝ активност е свързана и със значителната консултативна практика в рамките на различни институции.

Кандидатката е представила за рецензиране 25 научни публикации. Те включват 3 самостоятелни монографии и 22 статии и доклади, публикувани в списания с научно рецензиране или в редактирани колективни токове. Самостоятелни са 16 от приложените публикации, 9 са в съавторство, при 7 от тях Ангелова е първи автор, 4 от публикациите са на английски език. Две от публикациите са индексирани в Scopus. Общият брой на цитиранията е 18.

Независимо от разнообразието на изследванията, тематично трудовете се разпределят в пет подобласти:

- 1. Семейни отношения – брачни и родителско-детски взаимоотношения.** Това е централна научно изследователска проблематика в творчеството на Ангелова, представена в 12 публикации. Хабилитационният труд „Психология на семейните отношения” (2019) заема специално място в конкретната област и в цялостната научната дейност на кандидатката. В него в теоретичен и емпиричен план са анализира семейните отношения, изведени са съществени закономерности на тяхната проява, връзката им с индивидуалните особености и ефектът им върху отделния партньор и върху развитието на детето. Направените проучвания и публикации по темата обогатяват научните знания в областта, предполага повишаване на възможността за справяне със стресови за индивида ситуации, проблеми в детското развитие.

- 2. Социална среда и групова принадлежност.** В рамките на 7 публикации, включително монографията “Афилиацията – условие за принадлежност към групата”(2012) са очертани факторите, които стоят в основата на мотивацията за принадлежност към групата, проявлението на мотивацията за афилиация в различен тип социални среди. Работите в тази област сащо се отличават със сериозен емпиричен принос, с определена приложна значимост за подобряване ефективността на работната среда, и специално стила на управление.
- 3. Формиране на социалното познание** е проблем третиран в три теоритични публикации. Те допринасят за увеличаване на знанията за формирането на социалното познание – взаимодействието на индивида със заобикалящия социален свят и обработката на информацията. Проучването и анализа на съответните теории допринася също за изработването на различни обучителни програми и тренинги за формирането на умения за общуване в група.
- 4. Стрес и копинг стратегии.** На тази тематична област са посветени 2 публикации, едната от които е монографичен труд (“Стратегии за справяне със стреса”, 2019). Теоретичен и приложен интерес представлява опита на кандидатката за изясняване влиянието на мотивацията за принадлежност (афилиацията) върху копинг поведението на индивида.
- 5. Аprobация, модификация и адаптация на методики.** Приложените три публикации представят работата върху три отделни скали, осигуряваща тяхното приложение в изследвания

в български културен контекст: 1) Скала с прилагателни за измерване на удовлетвореността от семейството на Барака, Ялто и Олеа. 2) Мотивация за афилиация на Алберт Мехрабиан; 3) Въпросник за изследване на времевата перспектива на Зимбардо.

*

Проследените по-горе публикации доказват, че с изследователската си работа гл. асистент Наташа Вирмозелова Ангелова: 1) Обогатява знанията в различни аспекти на изучаваните от нея проблеми; 2) Извежда и проверява нови хипотези в областта на социалната психология, прилага оригинални подходи и методи на изследване; 3) Допринася за приложението на научните постижения в социалната, педагогическата и консултативната практика. Заслужава също да се подчертае и много сериозната ѝ преподавателска ангажираност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Единственият кандидат в конкурса за доцент по научна специалност *„Социална психология“ (Психология на семейните отношения)* при Югозападен университет „Неофит Рилски“ **НАТАША ВИРМОЗЕЛОВА АНГЕЛОВА** е изследовател и преподавател с видимо присъствие в областта на социалната психология. Чрез своите публикации тя се представя като компетентен и задълбочен професионалист, ориентиран към изучаване на сериозни научни проблеми с приложна значимост. Обемът на нейната продукция е достатъчен и с подчертана научна стойност.

Като член на журито съм убедена, че Наташа Ангелова отговаря на условията за заемане на научната длъжност „доцент“ и давам положително заключение за нейния избор. Препоръчвам на членовете на научното жури да предложи на ФС при Философския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ да ѝ даде исканата от нея академична длъжност „доцент“ по 3.2. Психология (Социална психология – Психология на семейните отношения).

Изготвил становището:

7.09.2020 г

/Проф. д-р Румяна Божинова /

OPINION

Prof. Runyana Bozhinova, Ph.D. - Department Psychology, Institute for Population and Human Studies, Bulgarian Academy of Sciences

The opinion is part of the competition procedure for associate professor announced by SWU "Neofit Rilski" in State Gazette no. 42 of 12.05.2020 in professional field 3.2. Psychology (Social Psychology - Psychology of Family Relations).

Subject: the scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production presented by the participants in the competition.

One candidate joins the above competition - Chief assistant **Natasha Virmozelova Angelova**. She received an educational and scientific degree "Doctor of Philosophy" in 2011 with a dissertation on "Social needs and cognitive dispositions determinants of coping strategies," defended at SWU "Neofit Rilski" Blagoevgrad.

Natasha Angelova has been the Chief Assistant at SWU "Neofit Rilski" since 2011 in the scientific specialty General Psychology. The candidate's teaching engagement included 8 lecture courses (Psychology of Family Relations, Cognitive psychology, Psychology of Conflicts, Psychology of Management, Counseling in Childhood, Psychotherapy, General psychology, Psychology), some of which are taught in English. Angelova also guides diplomats from the bachelor's and master's programs, introducing scientific editing and evaluation. Her professional activity is carried out with significant consulting practice in various institutions.

The candidate presented 25 scientific publications for review. They include 3 individual monographs and 22 articles and reports published in scientific evaluation lists or in edited collective motives. 16 of the attached publications are independent, 9 are co-authored, 7 of them Angelova is the

first author, 4 of the publications are in English. Two of the publications are issued in indexed in Scopus journals. The total number of citations is 18.

No matter of the diversity of the researches, thematically, they are divided into five similar areas:

1. Family relationships - marital and parent-child relationships. This is a central research issue in Angelova's work, presented in 12 publications. The habilitation thesis "Psychology of Family Relations" (2019) takes a special place in this specific field and in the candidate's overall scientific activity. In it, in theoretical and empirical terms, the family relations are analyzed, essential regularities of their manifestation, their connection with the individual peculiarities and their effect on the individual partner, and the child's development are derived. The research and publications on the topic enrich the scientific knowledge in the field, suggesting increasing the ability to deal with stressful situations for the individual and child development problems.

2. Social environment and group affiliation. Within 7 publications, including the monograph "Affiliation - a condition for belonging to the group" (2012) are outlined the factors underlying the motivation to belong to the group, the manifestation of motivation for affiliation in different types of social environments. The work in this area is also characterized by a serious empirical contribution, with a certain practical significance for improving the efficiency of the work environment, and especially the management style.

3. Formation of social knowledge is a problem treated in three theoretical publications. They contribute to increasing knowledge about the formation of social knowledge - the interaction of the individual with the surrounding social world and information processing. The study and

analysis of the relevant theories also contribute to developing various training programs and training for the formation of group communication skills.

4. Stress and coping strategies. 2 publications are dedicated to this thematic area, one of them is a monographic work (Strategies for dealing with stress, 2019). Theoretical and applied interest is the candidate's experience in clarifying the influence of motivation for affiliation (affiliation) on the individual's coping behavior.

5. Approbation, modification, and adaptation of methodologies. The attached three publications present the work on three separate scales, ensuring their application in research in the Bulgarian cultural context: 1) Scale with adjectives for measuring satisfaction with the family by Baraka, Yalta, and Olea. 2) The motivation for affiliation of Albert Mehrabian; 3) Questionnaire for studying the time perspective of Zimbardo.

*

The publications followed above prove that with their research work
Ch. Assistant Natasha Virmozelova Angelova

1. Enriches knowledge in various aspects of the problems she studies;
2. Derives and tests new hypotheses in the field of social psychology, applies original approaches and research methods;
3. Contributes to the application of scientific achievements in social, pedagogical and counseling practice.

It is also worth emphasizing her very serious teaching engagements.

CONCLUSION:

The only candidate in the competition for associate professor in the field of "Social Psychology" (Psychology of Family Relations) at the

South-West University "Neofit Rilski" NATASHA VIRMOZELOVA ANGELOVA is a researcher and lecturer with a visible presence in the field of social psychology. Through her publications, she presents herself as a competent and in-depth professional, focused on studying serious scientific problems of applied significance. The volume of its production is sufficient and with emphasized scientific value.

As a jury member, I am convinced that Natasha Angelova meets the conditions for holding the scientific position of "Associate Professor" and I give a positive conclusion about her choice. I recommend the members of the scientific jury to propose to the Faculty of Philosophy of SWU "Neofit Rilski" to give her the requested academic position "Associate Professor" at 3.2 . Psychology (Social Psychology - Psychology of Family Relations).

Prepared the opinion:

7.09.2020

/Prof. Dr. Romyana Bozhinova/